

הלכות ציצית סימן יא

ביאורים ומוספים

[משנב ס"ק יט]

ומדידת הגודל בכל מקום הוא של אדם בינוני. ומודדין אותו במקדש
העליון, במקום הרחב באמצעו⁽²⁹⁾.

(29) ושיעור אגודל לפי מידות זמנינו, לדעת החזו"א שיעור אגודל
הוא 2.4 ס"מ, ושיעור י"ב גודלין הוא 28.8 ס"מ. ובשיעורין של
תורה (שעורי המצוות אות ב) כתב ששיעורו הוא 30 ס"מ ולכל
הפחות 29 ס"מ. ולפי שיעור הגר"ח נאה, שיעור אגודל הוא 2 ס"מ,
ושיעור י"ב גודלין הוא 24 ס"מ. וכתב בשו"ת שבט הלוי (ח"ה סי'
ג), שאף על פי שלכתחילה יש לנהוג בשיעור הגדול, על כל פנים
כיון שיש מקילים לילך אחר שיעור הקטן, ושיעור י"ב גודלין כתב
המשגיב להלן (ס"ק כ) שהוא מדרבנן, המיקל כשיעור הקטן אין
מונחים אותו.

[משנב ס"ק כ]

מדרבנן דענין שיהיה י"ב גודלין אחר הקשיחה⁽³⁰⁾ מלבד מה שמונח
על ארץ הכנרת⁽³¹⁾.

(30) והנהגים לעשות שני נקבים לציציות בטלית קטן ונמצא חלק
מהגדיל מונח על הבגד, כתבו הערך ש"י (ס"ד) והקצות השלחן
(סי' ו' ברה"ש ס"ק מג) שגם הם צריכים לחשב את השיעור
מתחילת הקשר הראשון. ואם הקרן מקופלת ומשום כך יש בחלק
היוצא שיעור י"ב גודלין אבל אם היתה הכנף פשוטה לא היה
בחלק היוצא י"ב גודלין, כתב הפמ"ג (א"א ס"ק יד) שכשר,
והוסיף, שאף על פי שכתב המג"א שם שלגבי שיעור תלית
הציצית בבגד לא מתחשבים בשיעור הבגד לפי קיפולו, אלא
לפי מצבו כשהוא פשוט, מ"מ לענין זה הולכים אחר קיפולו,
מפני שמ"מ כעת הציצית יוצאת מהבגד כשיעור י"ב גודלין, ודי
בכך.

(31) ולענין סכך שכשר מדאורייתא ופסול מדרבנן, שקיימא לן שאם
אין לו סכך אחר רשאי לסכך בו, כתב לקמן (סי' תרכ"ט ס"ק ג) שיש
אומרים שיכול אף לברך.

[משנב ס"ק כא]

ור"י היה נוהג לעשותו ארץ יותר⁽³²⁾, כדי שאם יפסק קצת גס-כ"ן
ישאר בו כשעור⁽³³⁾.

(32) ואם מאריך החוטים, כתב הרמ"א להלן (ס"ד) שיראה ששליש
יהיה גדיל ושני חלקים יהיו ענף. אולם לענין דיעבד, כתב במשנ"ב
שם (ס"ק טט), שלכל הדעות אינו מעכב.

(33) משמע, שלולי טעמו של ר"י, אין הידור מצוה לעשות חוטים
ארוכים. וכן כתב הטורי אבן (חגיגה ז, א) שאין מצוה בדבר, ואין
מקבלים על כך יותר שכן. ואף שלגבי נרות חנוכה העשויים
משעיה כתב במשנ"ב לקמן (סי' תרע"ב ס"ק ו) שיש הידור מצוה
לעשותם ארוכים, ביאר הבית ברוך (כלל יא אות קטז) שיש לחלק
בין נרות שגם ללא המצוה הם יותר יפים ויקרים כשהם ארוכים
לבין ציציות שללא המצוה אין מעלה לאורכן.

[משנב ס"ק כב]

וקצת כריכות מחוט השני⁽³⁴⁾.

(34) ולכרוך שלשה חוטים, כתב האפיקי מגינים (ס"ק ח) שנראה

שיש להימנע מזה, כיון שהראיה היא ממה שעשו כשהיה תכלת,
ומשם אין ראיה אלא לשני חוטים, אמנם הערוך השלחן (סי"ב)
כתב שמותר לכרוך אפילו כמה חוטים.

[משנב ס"ק כד]

ומשום הקשיחה שיעשו בגדיל מתקצר, וכעי אצבע ותרה דהקנו
י"ג גודלין מלבד מה שמונח על הכנף⁽³⁵⁾.

(35) ושיעור י"ג גודלין לפי מידות זמנינו, לדעת החזו"א שיעורו 31.2
ס"מ, ולפי המובא בשיעורין של תורה שיעורו 32.5 ס"מ, ולכל
הפחות 31.42 ס"מ. ולדעת הגר"ח נאה, שיעורו 26 ס"מ.

[ביה"ל ד"ה וכן מנהגין]

וצריך עיון לדניא⁽³⁶⁾.

(36) והחזו"א כתב (ארי"ה סי' ג ס"ק ז), ששיעור י"ב גודלין אינו מעכב
בריעבד, ואינו אלא למצוה בעלמא.

[ביה"ל ד"ה יוכל לקצח]

אפילו אם הענף היה קרם הקצצה הרבה יותר משני שלישים מן הגדיל, אף
על-פירכין לא מקרי זה מן העשוי בסטול. כיון דאין זה לעפובא בדיעבד⁽³⁷⁾.

(37) משמע שלכתחילה צריך שיהיה הענף שני שלישים, ולא יותר.
והחזו"א כתב (ארי"ה סי' ג ס"ק ז), שמדקדוק לשון הרמב"ם (המובא
ברמ"א להלן סי' יד) מבואר, שאפשר להוסיף על הענף, והאזהרה
היא רק שלא יפחות הענף משני שלישים.

[ביה"ל ד"ה יותר ארץ]

ועין בפריימגדים שהבאתי את דבריו במשנה ברוך דקסעף-קטן כד, ומשמע
מסתמית דבריו הפוך דבריו⁽³⁸⁾.

(38) והחזו"א (ארי"ה סי' ג ס"ק ג) כתב כהפמ"ג, שכיון שראוי החוט
להיות גדיל או ענף, ברגע שעושהו גדיל מתברר שלא היה ענף
מעולם, וגרע מגרדומין. והוסיף, שאף על פי שמדברי הביה"ל
משמע שאם התכוון להניחו כגדיל ולאחר מכן נמלך ועשאו ענף,
כשר החוט נחשב גרדומין אף לדעת הפמ"ג, מ"מ לדינא נראה לא
כך, אלא בכל אופן שהירבה חוליות נחשב כגדיל, ואין דינו
כגרדומין. וראה מה שכתב בביה"ל לקמן (סי' יב ס"א ד"ה שמא)
ובמה שכתבנו שם.

[ביה"ל ד"ה אם עשאים]

אם גזל טלית והטיל בו ציצית משלו, נמי לא קים מצות ציצית על-ידי
לבישתו⁽³⁹⁾ וכו', ד'כסותך' קתיב בקרא⁽⁴⁰⁾.

(39) ואם שילם על הטלית לאחר שהטיל החוטים, כתב העמק ברכה
(ציצית אות ו') שפשוט שאין צריך להתיר את החוטים ולהטילם
שנית, ואינו דומה למי שגזל חוטים ושילם עבורם לאחר שהטילם
בבגדו שהסתפק בביה"ל להלן (ד"ה מצמר) אם צריך להתירם, כיון
שרין 'כסותך' אינו פסול בגוף המצוה, שהרי מותר לברך על טלית
שאוּלה (וכמו שפסק במשנ"ב לקמן סי' יד ס"ק ט), ואין זה אלא
תנאי בחיוב המצוה, ולפיכך אם הטיל בה ציצית אין הדבר נחשב
כעשיה בפסול.

(40) אמנם, לענין טלית שאולה שנלמד מפסוק זה שפטורה מציצית,
כתב במשנ"ב לקמן (סי' יד ס"ק ט) שהמברך לא הפסיד.

הַלְבוֹת צִיצִית סִימָן יֵא

בִּיאורִים וּמוֹסָפִים

[מִשְׁנָב ס"ק כז]

(46) שם כתב בשם המשאת משה, שאף הגזול אתרוג מחבירו ונטלו ביום טוב, ובמועד פייס את חבירו עד אשר מחל לו, מועילה מחילתו למפרע, וראה שם שהביא כמה אחרונים שהשיגו על המשאת משה בזה.

[בִּיה"ל שם]

שֶׁהַמְדָּקָק בְּמַעֲשֵׂיו יִרְאֶה לְשֵׁלֵם עֲבוֹר הַצִּיצִית קֹדֶם שִׁשְׁלִים בְּכָנִי, קִדִּי דִלְהִי קִנְיָן דְּאוֹרִיתָא סַחַת יְדִי, וְלֹא יִסְמָךְ עַל הַמְשִׁיכָה לְחוּד⁽⁴⁷⁾.

(47) ולענין ארבעת המינים שצריך גם שיהיה 'לכם', כמו בצריצית, כתב לקמן (סי' תרנח ס"ק י) שאלו הקונים אתרוג ומשלמים עליו רק לאחר החג אינם עושים כראוי, כיון שכל זמן שלא שילמו את הכסף אין הקנין מועיל אלא מדרבנן, ואינם יוצאים ידי חיוב 'לכם' דאורייתא אם לא קנו בקנין חצר, ולכתחילה נכון להזהר בכך ולפרוע קודם החג. ובביה"ל שם (סי' ד"ה לא יתנונו) כתב בשם הכתב סופר, שאין לקנות לכתחילה מקטן הסוחר באתרוגים.

[בִּיה"ל ד"ה לעשותן]

[אין הַבְּרָה בָּאָה מִן הַמְּצִיגָה גִּפְאָ⁽⁴⁸⁾.

(48) וכן לענין רכימת פסוקים של תורה בטלית, כתב בשו"ת גינת ורדים (או"ח כלל ב סי' כו-כז) שאף שאסור לעשות כן [כמובא במשנ"ב לקמן (סי' כד ס"ק ט)], וראה מה שכתבנו שם בטעם האיסור, מ"מ אם עשה כן מותר לברך על טלית זו, שכן אין בזה משום 'מצוה הבאה בעבירה', כיון שאין הרקימה גורמת לקיום המצוה.

[מִשְׁנָב ס"ק לד]

אָכֵל אִם שְׂאֵלִם לֹו אֲדַעְתָּא שְׂיִתְזִירִם לֹו בְּעִין, לֹא יִכְרֹךְ עֲלֵיהֶו⁽⁴⁹⁾.

(49) מבואר בדבריו, שפסולם של חוטים אלו הוא משום שאינם נחשבים 'שלו', ודייק מכך בשו"ת אבני נזר (יו"ד סי' שסא אות ח) שמכך שלא פסלום מחמת שצריך להסירם מהטלית כדי להחזירם לבעלים, ונמצא שאין הקשר של קיימא, משמע שציצית כשרה גם אם קשרה בקשר שאינו של קיימא. וראה מה שכתבנו לקמן (סי' יג ס"ק טו) לגבי קשירת קשר שאינו של קיימא בציצית בשבת.

וְזֶה אֵינִי רוֹצֶה לְשַׁלֵּם לוֹ, דְּמִדִּינָא אֵינִים שְׁלוֹ⁽⁴¹⁾, בְּדִאיִתָּא בְּחֻשָּׁן מִשְׁפֹּט סִימָן קצ, עֵינִ שְׁמ⁽⁴²⁾.

(41) וכשידוע שדעת המוכר שלא ליטול ממנו חזרה את הציצית, אלא דעתו להמתין לקבלת הכסף, כתב הערוך השלחן (סכ"ב) שהרי הם שלו ויכול לברך עליהם.

(42) ומבואר בשו"ע שם (סעיף יא-יב), שהמוכר את שדהו מפני רעתה, או שמכרה מפני שרצה לעבור לדור בעיר אחרת, אף על פי שעדיין נפיק ותובע את שאר הדמים, מ"מ חל המכר, שאינו תובע ורודף אחר הדמים מחמת שעדיין לא גמר והקנה, אלא מפני שהושש שמא יחזור בו הלוקח. ואם כן הוא הדין אף לענין ציצית.

[מִשְׁנָב ס"ק לו]

וְכֵן מִשְׁמַע מִהַגֵּר"א בְּבִאורֹו דִּהַשְׁעָם הוּא מְשֻׁם שְׁנוֹי מַעֲשֵׂה, עֵינִ שְׁמ⁽⁴³⁾.

(43) שצוין למה שכתב השו"ע לקמן (סי' תנד ס"ד) שיוצאים ידי חובה במצה העשויה מחיטים גזולות, וכן למה שכתב השו"ע לקמן (סי' תרמט ס"א) שהגזול לולב ושיפוח יוצא בו ידי חובתו, ובשניהם מועיל מדין שינוי מעשה [כמבואר במשנ"ב לקמן סי' תנד ס"ק יו, ובשו"ע סי' תרמט שם].

[מִשְׁנָב שם]

וְאִם נִתְיָאֶשׁוּ וְאַחֲרֵךְ מְכָרָן, קָנָה הַשְּׂנִי אֶת הַצִּיצִית. וְאִף לְעֵנִין בְּרָכָה מִשְׁמַע מִהַגֵּר"א אֲבָרָהָם בְּסִימָן תִּרְמֵט סְעִיף-קָטָן ב' דְּיוֹכֵל לְבָרֶךְ בְּזֶה וְכו', אֲכֵן הַפְּרִימָגְדִים שֶׁם בְּשֵׁם הַלְבוּשׁ מִתְמִיר בְּזֶה⁽⁴⁴⁾.

(44) אמנם, בגזל מצה ונתיאשו הבעלים ונתנה לאחר, כתב לקמן (סי' תנד ס"ק יז) שאותו אחר יוצא בה ידי חובתו ומותר לו לברך עליה, שהרי לא באיסור באה לידו, ולא הביא את דעת המחמירים.

[מִשְׁנָב שם]

וְגַם הַט"ז בְּסִימָן כֶּה וְהַגֵּר"א שֶׁם מִתְמִירִין בְּזֶה⁽⁴⁵⁾.

(45) והלוקח מן השני, כתב לקמן (סי' כה ס"ק נד) שנראה שלכל הדעות יכול לברך.

[בִּיה"ל ד"ה מצמר]

אֲחֲרֵיכֶם מִצָּאִי בְּעֵינִי זֶה בְּסִימָן תִּרְנַח גְּפִי לֹולֵב, בְּשִׁצְרִיתִּי שׁוֹכָה ס"ק ו, עֵינִ שְׁמ⁽⁴⁶⁾.

הלכות ציצית סימן יא

באר הגולה

מ"ג, וכן במב
עשר 3 סבוכה וזה
10

(כח) *וְדֹקָא (כט) שְׁגוֹל חוּטִין, *אָבֵל אִם גֹּזֵל עֶמֶר וְשֵׁשׁ אֶסָּוִי, (י) (י) (ל) בְּשָׂרִים: מִיָּהוּ לְכַתְחֵלָה אֶסָּוִי (לא) *לְעִשׂוֹתָן (ב"י בשם נמוקי יוסף בה"ל: ציצית), *וְלַעֲנֵן בְּרָכָה עַל לִקְחֵן רִישׁ (ט) (ס) (ס) (לב) סִימֵן תְּרַמֵּט: (לג) *חוּטִין שְׁאוּלִין הַלְוָה הִיא, (ט) דִּלָּא הִדְרִי בְּעִינְהוּ (לד) *וּבְדִידָה דְּמִי: ח *הַמְשַׁתְּחָה

שערי תשובה

שלא כדאורייתא יש לילך לחסורא ולשער במקום הקצור, ועין ביראפריס מה שכתב שם: [י] בְּשָׂרִים, עבא"ט. ועין בהקדמה לשי"ת בית יצחק מ"ש על דברי ה"ט"ו בזה, ומ"ש בהב"ט דקנאם ביאוש ושני השם, הוא מדברי ה"ט"ו, אָבֵל המג"א כתב דאפלו בלא יאוש קרי, דהו"ל שני מעשה, ע"ש. ועין בס"ק שאחר זה: [D] ס' תְּרַמֵּט, עבא"ט. ועין במג"א ס' תְּרַמֵּט שהקשה ע"ז מ"ש דאונכרי דמוכת דמכר, וכתב דאפריס ביאוש ושני השם ערף טפי: ולפי"ז, לפי מ"ש בהב"ט בס"ק שלפני זה דקרי ביאוש ושני השם, א"כ יש לברך ג"כ, ולדברי המג"א דתקרא מ"ר בלא יאוש א"כ שפיר:

אין מברכין עליהן, דלא הו"ל משלחם, ואל דלמאי נ"מ השאילין לו, ד"ל דהנה

באר הגולה

ולתפוס: מי גימא בין דכתיב וְעָשָׂה לָהֶם, בעינן שבעת העשירה יהיה שלו, או תגלי מלחא למפרע, וצריך עיין דגדול. אחר כך מצאתי בבעינן זה בסימן תרנח גבי לולב, בשערי תשובה ס"ק ו, עין 466. ועין עוד מה שכתב שם בתחלת הסימן בשם הספר מהנהאפריס, ומשם נלמד ג"כ בעינן לבעינן 'ב' כן, מה תורה, שדמקדק במעשיו יראה שלם גבורה מעצירת קרב שישלים בלבו, כדי דלחוי קנן דאוריתא פחת נ"ו, ולא יסמך על המשכה לחז"ל⁴⁷, עין שם: * וְדֹקָא שְׁגוֹל חוּטִין, עין במשנה ברורה כמה שכתבנו אפלו נתאשו הבגדים, והוא מהבית יוסף, לכאורה קשה, דהא יש לזה ג"כ שני השם, דמעקרא חוטין, והשתא אחר שהשלים בלבד, הפריכות שלמשה לא נובל לקרא אותו המקום בשם חוטין רק בשם גזיל, כדמוכח במנחת ח"ד לט עמוד א, דקאמר שם: וְגו' תכלת שליש גזיל וכו', ולקמן שם: או פתיל או גזיל: ואפלו רב מודה נמי בעצם שם גזיל בעלמא, כדמוכח להמעין שם: ואס"כ, אף דהשני חזון לבריתו כשיתירם, בצדוה יאוש קנה: ואולי יש לומר דגזיל חוטין מקרי, והוא בעין מה שאמר שם בבבא קמא צו עמוד א: גזיל דקרי מקרי: או אולי בין דכתיב וְעָשָׂה לָהֶם, משלחם, בעינן שיהיה משלחם בעת תחלת העשירה והוא תהליה בלבד, כדאיתא לקמן בתחלת סימן יד, עין שם במגן אברהם ופרי מגדים: * אָבֵל וכו' חוטין, בשרים, עין במשנה ברורה כמה שכתבנו בשם המגן אברהם דסבירא לה דהו"ל שני מעשה, וכנתה המגן אברהם הוא מחמת הלבון, כמו שהביא מסימן שם סעיף ו דארי' שם בלבון, וקאמ' לא ואריה היא כלל משם, לפי מה שכתבנו שם דסתם לבון לא קנה, ע"ש, וכבר השיגו האחרונים על דעת המגן אברהם וה"ט"ו בזה, אָבֵל לעניית דמי קשה מאד על הבית יוסף והנ"י, אמאי לא כתב דהו"ל שני מעשה מחמת הטהרה: ואין לומר כמו שכתבו דהו"ל שני חזון לבריתו, דזה אינו, להמעין בסוגיא ובבבא קמא צו עמוד ב: וזו ראשון ראשון ועצמו ראשון ראשון וטוואו וכו' ובהמשקא שם, יראה להקרא דאף רבי שמעון דסבירא לה דצביעה נחשב שני חזון, בטוואו מודה: וכן מודמשי' שם ברש סוגיא בקטרי טווי וכו' ולא משני בקטרי מלבן, משמע דהנה קונה על ידי הטהרה: ומה דאמר בתחלה: לבן לא ורומניה וכו', לרבותא קשה, דאפלו על ידי הלבון תחלת הכל הנה לו לקנות (אחר כך מצאתי בעזה"י בספר נהר שלום שהעיר בכל זה), וכן מצאתי ב"ס של שלמה בבא קמא שם מפרש דפוסק בלבון דלא קנה, וגזיל עמר וטוואו קנה, מכת הסוגיא הנ"ל, אף דבשני החזון פסק שם מתחלה דלא קנה כלל, עין שם: * לְעִשׂוֹתָן, עין במשנה ברורה שכתבנו: משום מצוה הבאה בעבירה, ואף דבכר קנה אותם תחלה על ידי יאוש ושני ואין העבירה באה מן המצוה גופא⁴⁸, מכל מקום בין דכאן כן על ידי הטהרה, והטהרה מן המצוה, דהא בעינן טוואו לשמה, ממילא כן המגן אברהם: וא"כ, ובבאר הגר"א משמע שאין מחלל בזה, ומכל מקום לרינא הסכים ג"כ

באר היטב

פסק הרמב"ם כשמואל לגבי דרב, משום דלפי סברתו ונרסחו לא מוה"ב אלא מרשמואל, ומדחיו לסתמא מהלמודא דטרח לאוקמי סברת ב"ה ההלכתא כותיהו כשמואל, שמע מזה דהלכה כשמואל. עין בבעל המאור שם ובמג"א ס"ק ט ובספר יד אהרן ס' יד ובב"י שם, ודו"ק: (י) בְּשָׂרִים, משום דקנאן ביאוש ושני השם, וט"ו חולק ע"ז ופסק דפסול בדקדבך משום דהו"ל מצוה הבאה בעבירה, ע"ש. ועין מ"ש המחבר יד אהרן על ה"ט"ו (ועין בספר אליהו רבה כמה קשות על ט"ו בזה הענין): (D) סִימֵן תְּרַמֵּט, דפסק שם דאין יכול לברך עליו: (ט) דִּלָּא הִדְרִי בְּעִינְהוּ, ואם שאל לו חוטין שיחזירו לו בעין,

משנה ברורה

ונפק אדוני, וזה אינו רוצה לשלם לו, דמדרינא אינן שלו⁴⁹, כדאיתא בחשן משפט סימן קצ, עין שם⁴⁸, וכל כי האי פנא, אס"כ לא יצא מן הדיון בהציצית, ועין בבאר הגולה: (כח) וְדֹקָא וכו', וא"ז אפלו נתאשו הבגדים פסול, דיאוש לא קנה: ואפלו אם לא היו החוטין שווין והוא שזון, מכל מקום לא חשיב על ידי דהו"ל שני, דלא נשתנה שם על ידי דהו"ל (פמ"ג): (כט) שְׁגוֹל חוּטִין וכו', עין במגן אברהם סעיף קטן י, ולדבריו הג"ה זו חולק על המחבר, דסבירא לה דהקרא מעט אפלו אם עשה החוטין ממזמר הגזול: (ל) בְּשָׂרִים, ה"ט"ו מכאן דארי' הרמ"א היכי דהו"ל יאוש ג"כ, וקניא ביאוש ושני השם, דמעקרא עמר והשתא חוטין, אָבֵל המגן אברהם כתב, דמדסתם הרמ"א משמע דסבירא לה דאפלו ק"מ יאוש כשר, דקניא בשני מעשה, וכן משמע מהגר"א בבאורי דהשטעם הוא משום שני מעשה, עין שם⁴⁸, ואם גזל חוטין ומכרן לאחר לפני יאוש, לא יצא השני בהציצית, דשני רשות בלא יאוש לא קנה ולא קרינא בה וְעָשָׂה לָהֶם [פמ"ג], ואם אחר שקא ליד השני נתאשו הבגדים, עין בחשן משפט בסימן שנג סעיף ג, דיש דעות בזה, ואם נתאשו ואחר כך מכרן, קנה השני את הציצית, ואף לענין ברכה משמע מהמגן אברהם בסימן תרמט סעיף קטן ב דיוכל לברך בזה ואין בו משום מצוה הבאה בעבירה, כיון שהוא לא גזל, וכן פסק המחצית השקל, אכן הפרי מגדים שם בשם הלבוש מחמיר בזה⁴⁹, וגם ה"ט"ו בסימן כה והגן"א שם מחמירין בזה⁴⁸: (לא) לְעִשׂוֹתָן, רוצה לומר, להטיל הציצית אלו בבגדו, משום מצוה הבאה בעבירה, ועין בבאר הגולה: (לב) סִימֵן תְּרַמֵּט, דפסק שם דאין יכול לברך עליו, ועין בשערי תשובה ובבאר הגולה: ז (לב) חוּטִין שְׁאוּלִין, פרוש, כל לשון 'שאלה' משמע שיחזירו לו אותו דבר בעין, אָבֵל לשון 'הלוואה' להוצאה נתנה: ואילו חוטין שואלין, מסתמא הו"ל הלוואה, וקרינא בה משלחם: (לד) וּבְדִידָה דְּמִי, אָבֵל אם שאלם לו אדעתא שיחזירו לו בעין, לא יברך עליהם⁴⁹, דיש לומר שהשואלים לו למלאכה אחרת: אָבֵל אם השאיל לו ציצית מתקנים בעין שלנו שהם שזורים ופסוקים, מתר

דאסור לכתחלה להטיל הציצית בבגד, אף משעם אחר, דהרי לא יוכל אחרי כך לברך (ולענין ברכה דאית בה אונכרי חמיר טפי, כמו שכתב הבית יוסף בשם הר"ן בסימן תרמט), ולא ערף משום ואין מדבר דאין יראי להם בשביל הברכה: * וְלַעֲנֵן בְּרָכָה וכו', עין במשנה ברורה, ועין בשערי תשובה שכתב דלפי דברי המגן אברהם שם כמורו על ההיא דאונכרי, אם הנה יאוש עם שני השם מתר מקרי לברך (והוא הדיון יאוש ושני מעשה או יאוש ושני רשות, כדמוכח בהמגן אברהם שם), אכן מדברי החק"י ע"כ בסימן תנו ומדברי הגר"א בסימן זה כמה שפירש על ההיא דאונכרי מוכח דאפלו לאחר יאוש ושני השם או שני מעשה אסור לברך, אף דבהג"א בענינו לא מוכח בהקרא כי אם יאוש ושני השם, יראה דהוא גרסא, ויאהר ששני מעשה, דמאי שאל, ואחר כך מצאתי בסימן כה בס"י בסיף קטן יד ומכאן מזה ג"כ בזה שהו"ל סביר דאפלו אחר יאוש ושני השם מעשה ג"כ, כההיא דענינו לגבי חוטין, לפי סברת חזון לבריתו, דא"כ על ידי יאוש ושני רשות, אסור לברך. ובהג"א מצאתי שם ג"כ שכתב בהקרא דהו"ל על ידי יאוש ושני רשות דאסור לברך: * וּבְדִידָה דְּמִי, עין במגן אברהם בסעיף קטן יא, ואם גזל חוטין של שטפין והשלים בבגדו, בעינן זה אפשר דאני יצא ג"כ, דאולי חזרו לא הרשוה לזה, וצריך עיין, דבענין הענין אם מקרי 'לקח' בשל שטפין, עין לקמן בסימן יד סעיף ה לענין טלית של שטפין: ויש לחלק, דלפי מא דפסקין ציצית חובת בקרא ארי' שהיחיד החולק בו ח"כ, כמו שיבאר לקמן, ועין חזון לבריתו קלו עמוד ב, ועין בחוספות, סב"כ עמוד ב דבור המתחיל כל האנחה, ועין בסב"כ דף ט עמוד א בסוף העמוד במקרא, וצריך עיין בכל זה: * הַמְשַׁתְּחָה לְבִהמָה וכו', ונראה לי פשוט דהו"ל הדיון בהמה הנרבעת נמי עמרה אסור לציצית, דהמח מחמת מחמתיה הגמרא בעבדה וזה מו"ל עמוד א, ע"ש, אס"כ פשוט דהו"ל לענין מצוה, מכת הפרי מגדים: מדר הגאון ממקור אסור בציצית ממקור (דבעינן 'מעשה לך' משלח), אָבֵל מדר הגאון מחזרו אפריס שיכול לקח טליתו, דמצות לא לכתוב נתנה, ולא נתיירא, דהלא הוא מהנה

שערי תשובה

(כז) מוכח מבית יוסף, ועין בבאר הגולה:

שערי תשובה

פאר הייט

פאנר הלכה

מחבגר עצמו (ואם לא־כן יהיה מתר על־אם בהשליט עצמו); ואולי כנחתו של
 ציצית מהמקד, ומה שכתב 'טליתו' לא רק בלשנא: * **לפשתן טטוע**, עין במשנה
 ביריה. ודוקא אם הפשתן המלווה הוא שלו, דאם הוא של חברו, אפלו אם אין בו
 שניו קלל לא נאסר, דאין אדם אוסר דבר שאינו שלו; ואפלו לנבזה מכירה להו לרב
 התוסקים דאין בכלל לאסור: עין בפרק ד מהלכות אסורי מנבח הלכה ה בהלכות
 משנה שם, ויורה־דעה בסימן כמה קצין ח כבאר הגריי אש. ומתרימרי
 באב־אלקארימס אות ב' העלים עין מה: * **יגשה וכו' נכ**, עין במשנה ביריה
 לעגן ב' נגקים, ונה לשון הפרימרימס: אין עושין רק נקב אחד, והעושה ב' נגקים
 יגשה במשור לא באלקסו, ומודרין ג' אצבעות מנקב ראשון בכגר⁶⁵, לא ממשיג של
 עד: ימין (עד שמאל⁶⁶) וימין (בארחוח); גם ב' הנקבים יהיו באפן שהציצית יהיו
 מלחין לצדדי הכגר, אחד למימין ואחד לשמאל לפניו ואתריו, לא מלחין לצד
 האפן⁶⁷, ונה בפרימרימס: * **היגו גודליה**, עין בט' שכתב: שכתב מנקב רחב
 והנדל, ואל בפרימרימס שכתב דוקאם לן נ' להלכה, והמחזיק־אדם העתיק גם כן
 ומוכל מקום לפי מה שכתבנו קדם דיש לזהר לעשות הנקב דוקא תוך אצבע
 השלישית קדם השמלתו, על־כן אם ידעה יכול למדוד המ' אצבעות באקט המדיה
 ונחת, המסוכין זה לזה, כמו שכתבנו בשם הגריי ז"ל, וְלַעֲשׂוֹת אחר־כך הנקב,
 ואידוי ואידוי ח שדורא הוא; וקציען זה כתב גם כן בשפרימרימס, עין שם; אלא
 ואידוי כתב דשעם הגריי ז"ל אשר משום דסבירא לה דקאקת התוספות והמקדית
 והנדל הוא במקום הנקב, וטעמא דידן הוא ואפשר דקאקת בעיצית משום דחשש
 הגריי ז"ל לסכנת הרקע והריי' בן חביב ומתרימרי דסבירא להו דוקא תוך ג'
 וְלַעֲשׂוֹת ידיל כל החששות (הנין חששות התוספות וסבירא הריי' בן חביב) ויחר טוב
 שיעשה הנקב תוך ג' אצבעות אילו, וכן מציאתי אחר־כך בארצות־הסינים שטוב למדוד
 המ' אצבעות באלו המסוכין זה לזה, אנקם אם שאל טלית מאחר לציטא בו יד'
 ציצית, ונקב הציצית הוא בתוך ג' גזילין, וקציען יכול לברר עליו, ולידני קטאן לא
 דעת המורכין והמקדית הוא במקום הרחב, כמו שכתב הפרימרימס: * **ולא**

שער הציון

(כז) פרישה. וכן לתרוץ בזה אשית העלתהמיד, דאף דבעלמא לענון קנון קנה בשני שיעלירי לבון ועביעה, אפלו הכי לענון קאים כלפי גבוה חמיר יותר, ויכומו שכתב האליה רבה: (כח) מגן-אברהם: (כט) פרישה: (ל) בתי-יוסף: (לא) הר"י בן חביב ומהר"א והב"ח עודד פוסקים, עין בב"ח: (לב) פרימקדים: (לג) נלמד מלמען סעיף יג: (לד) מגן-אברהם: (לה) פרימקדים: (לו) באר היטב: (לז) אלהה רבה ושיא: (לח) עין בטור ובתי-יוסף: (לט) אחרונים: (ל) נלמד ממנחות מב ע"א אצטריוה דרב פפא וכו', ורב פפא הלא מירי בבבויני, כן נראה לי: (לא) נלמד ממנחות דרב פפא וכו', ורב פפא הלא מירי בבבויני, כן נראה לי: